

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

Finansministeren

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 419 af 14. august 2013

Spørgsmål

Vil ministeren oplyse om den seneste forskning angående beskedne udbudsvirkninger af de gennemførte skattereformer, har ført til tilpasning af de forudsætninger, som ministeriet anvender for at beregne udbudseffekten af sænkelse eller hævelse af marginalskatten?

Svar

Den seneste udvikling i den internationale litteratur går i retning af at estimere elasticiteten i skattepligtig indkomst. På danske studier er der generelt en tendens til, at elasticiteten på skattepligtig indkomst er større end den, som Finansministeriet anvender vedrørende arbejdsudbuddet.

Det Økonomiske Råd (DØR) anvender i deres rapport fra 2011 denne tilgang til vurderingen af effekten af skatteændringer, hvor man i stedet for arbejdsudbudsændringer betragter ændringer i den skattepligtige indkomst, og således tager flere effekter ud over arbejdsudbuddet med i vurderingen. Det fører på linje med nyere internationale resultater til, at de dynamiske effekter af skatteændringer er større end det, der ligger til grund for Finansministeriets vurderinger.

At elasticiteten på skattepligtig indkomst er højere end elasticiteten i arbejdsudbuddet skyldes, at der også indgår en effekt på timelønnen af skatteændringen. Der er flere forklaringer på denne effekt, herunder at motivationen til at yde en ekstra indsats er større når den marginale gevinst er højere, fordi marginalskatten er lavere.

Når Finansministeriet skønner over betydningen af ændringer i indkomstskatterne, er det alene den langsigtede strukturelle virkning der er fokus på. Den langsigtede virkning har betydning for virkningen på det finanspolitiske råderum, dvs. på holdbarheden af de offentlige finanser. I denne forbindelse er der forskel på effekterne via øget arbejdsudbud og via en forøget timeløn. Effekten via arbejdsudbuddet har fuld virkning på den langsigtede offentlige saldo.

En stigning i timelønnen i den private sektor – som følge af en skatteændring – har derimod afledte effekter på lønnen i den offentlige sektor og på overførselsindkomsterne. Det merprovenu som kommer fra timeløns-effekten, er således ikke en varig forbedring af den offentlige saldo, fordi der er et tilbagespil på de offent-

lige udgifter. Det ville derfor være at overvurdere effekten på den offentlige saldo at inkludere en timelønseffekt, hvis ikke der blev indlagt en tilsvarende effekt på de offentlige udgifter

Kreiner m.fl. har i et studie undersøgt forklaringsbidrag til elasticiteten på den skattepligtige indkomst. Der peges på, at det ikke alene er en motivations- og arbejdsudbudseffekt, men at det også drives af, at skatteyderne flytter indkomst fra år med høj skat til år med lavere skat.

Det vurderes, at studiet primært relaterer sig til, hvordan den effekt, som kommer ud over arbejdsudbudseffekten, er sammensat¹. Derfor har denne undersøgelses resultater ikke direkte indflydelse på Finansministeriets anvendte elasticiteter på arbejdsudbud.

Det er teoretisk velfunderet, at befolkningens arbejdsudbud er positivt påvirket af den økonomiske gevinst ved en marginal forøgelse af arbejdstiden. Tilsvarende er der en positiv effekt på arbejdsudbuddet, hvis indtægten ved beskæftigelse forøges relativt til overførselsindkomst. Den positive sammenhæng mellem arbejdsudbud og økonomisk gevinst ved at arbejde er endvidere empirisk velunderbygget, jf. fx kapitel 3 i Skattekommissionens rapport "Lavere skat på arbejde".

I Finansministeriets beregninger tages der højde for både "indkomsteffekter" og "substitutionseffekter" i forbindelse med vurdering af skatteændringer. Metoderne til vurdering af arbejdsudbudsvirkninger af ændringer i skatter er baseret på tilgængelig empiri. Finansministeriet anvender en gennemsnitlig arbejdsudbudselasticitet på 0,1, idet der anvendes en gennemsnitlig substitutionselasticitet på 0,1 og en gennemsnitlig indkomstelastisitet på -0,03 pct. Den nuværende metode har været anvendt i Finansministeriet siden 2002, jf. metodebeskrivelse i Fordeling og Incitament 2002, Finansministeriet, juni 2002.

Finansministeriet følger med i litteraturen. Og i det omfang, der begynder at være konsensus om nye resultater, vil vi bestræbe os på at indarbejde dette. Men vi har en vis træghed med at gøre det, fordi vi vil være helt sikre på, at effekten nu rent faktisk også er større, når der tages højde for de effekter, der kan trække i den anden retning.

Med venlig hilsen

Bjarne Corydon

¹ Papiret diskuterer alene, hvor stor en del af elasticiteten i den skattepligtige indkomst, der kan forklares ved indkomstsift. Det undersøger ikke arbejdsudbudseffekter.